

Tulbaghia leucantha

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulbaghia* is, net als bij andere soorten in dit geslacht, vernoemd naar Ryk Tulbagh (1699–1771), een Nederlandse gouverneur van de Kaap de Goede Hoop. De soortnaam *leucantha* is afgeleid van twee Griekse woorden: *leukos* dat 'wit' betekent, en *anthos* dat 'bloem' betekent. Hoewel de bloemen in de praktijk vaak groenwit of groenachtig zijn, verwijst de naam naar de lichte kleur, in tegenstelling tot de meer algemene roze of paarse tinten in het geslacht. De plant staat in het Engels bekend als 'Mountain Wild Garlic' (Wilde knoflook uit de bergen).

Taxonomie

Tulbaghia leucantha behoort tot de volgende taxonomische indeling:

- Rijk: Plantae
- Orde: Asparagales
- Familie: Amaryllidaceae (Narcisfamilie)
- Onderfamilie: Allioideae
- Geslacht: *Tulbaghia*
- Soort: *Tulbaghia leucantha*

Synoniemen

Er zijn geen algemeen aanvaarde of wijdverbreide synoniemen voor *Tulbaghia leucantha*. De soort is nauw verwant aan *Tulbaghia alliacea*, maar wordt als een aparte entiteit erkend.

Variëteiten en cultivars

Er zijn geen specifieke benoemde variëteiten of cultivars van *Tulbaghia leucantha* die algemeen in de handel zijn. De plant wordt voornamelijk als botanische soort geteeld.

Familie

Tulbaghia leucantha behoort tot de familie Amaryllidaceae, oftewel de Narcisfamilie. Dit geslacht werd vroeger onder de Alliaceae (Lookfamilie) of Liliaceae (Liefamilie) ingedeeld, maar moderne fylogenetische studies plaatsen het nu in de Amaryllidaceae, in de onderfamilie Allioideae, samen met onder andere het geslacht *Allium* (uien en look).

Hoogte

De plant is een compacte, polvormende vaste plant die een hoogte bereikt van ongeveer 10 tot 50 centimeter. De bloemstelen steken sierlijk boven het loof uit.

Bloemkleur

De bloemen van *Tulbaghia leucantha* zijn groenwit of groenachtig van kleur. Het meest kenmerkend is de vlezige, cilindrische oranje of oranje- of rood-oranje corona (het kroonachtige middendeel van de bloem). De bloemblaadjes zijn smal en buisvormig bij de basis.

Bladkleur

Het blad van de plant is groen en heeft een smalle, grasachtige vorm. Zoals kenmerkend is voor het geslacht, verspreidt het loof een sterke knoflookachtige geur wanneer het wordt gekneusd, waardoor het in de volksmond 'wilde knoflook' wordt genoemd.

Bloeiperiode

Tulbaghia leucantha is een langbloeiende soort, met een bloeiperiode die zich uitstrekt over de zomermaanden. In cultuur bloeit de plant meestal van mei/juni tot september.

Standplaats

Deze soort gedijt optimaal in de volle zon; hoewel hij lichte schaduw verdraagt, kan dit de bloei verminderen. De plant vereist een goed doorlatende, matig vruchtbare grond. Hoewel hij enige droogte tolereert, gedijt hij het beste met voldoende water tijdens het groeiseizoen en is hij gevoelig voor wortelrot in drassige omstandigheden.

Herkomst

Tulbaghia leucantha is inheems in Zuidelijk Afrika, met een wijdverbreide verspreiding in landen zoals Botswana, Zambia, Zimbabwe, Zuid-Afrika en Eswatini (Swaziland). Hij groeit vaak in natte plekken in graslanden en open bosgebieden, meestal op zandige bodems op hoogtes van 1000 tot 1400 meter.

Soort gewas

Het is een meerjarige, kruidachtige plant (*perennial herb*), die polvormend groeit vanuit kleine knollen die ontstaan uit een kruipende wortelstok (*rhizomatous base*). De plant is halfwintergroen tot bladverliezend, afhankelijk van het klimaat.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad of door scheuring van de dichte pol in het voorjaar. Door scheuren van de knolachtige wortelstokken wordt de plant verjongd en vermeerderd.

Klimaatzone

Tulbaghia leucantha is matig winterhard. Hij wordt beschouwd als geschikt voor USDA-winterhardheidszones 8 tot 10. In koudere gebieden wordt geadviseerd de plant in potten te kweken die in de winter vorstvrij kunnen worden gezet, of de plant in de volle grond te voorzien van een dikke mulchlaag ter bescherming.

Insecten

De bloemen van *Tulbaghia* verspreiden een geur, vooral in de avonduren. Dit duidt erop dat de plant in zijn natuurlijke habitat bestoven kan worden door nachtvlinders (motten). Ook andere bestuivers, zoals bijen, worden aangetrokken door de nectar en het stuifmeel.

Bronvermelding

<http://pari-daeza.nl/kruiden-tulbaghia%20leucantha.htm>

https://www.zambiaflora.com/speciesdata/species.php?species_id=115190

https://en.wikipedia.org/wiki/Tulbaghia_leucantha

<https://www.rhs.org.uk/plants/18480/tulbaghia-leucantha/details>

<https://www.norfolkherbs.co.uk/product/tulbaghia-leucantha/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Geslachtsnaam vernoemd naar gouverneur Ryk Tulbagh; soortnaam <i>leucantha</i> betekent 'witbloemig' (Grieks).
Taxonomie	Familie: Amaryllidaceae, Geslacht: <i>Tulbaghia</i> , Soort: <i>Tulbaghia leucantha</i> .
Synoniemen	Geen algemeen aanvaarde synoniemen.
Variëteiten en cultivars	Geen benoemde cultivars; voornamelijk de botanische soort.
Familie	Amaryllidaceae (Narcisfamilie).
Hoogte	10 tot 50 centimeter.
Bloemkleur	Groenwit of groenachtig met een orangerode corona.
Bladkleur	Groen, smal, grasachtig; ruikt naar knoflook bij kneuzing.
Bloeiperiode	Mei/juni tot september.
Standplaats	Volle zon; goed doorlatende, matig vruchtbare grond.
Herkomst	Zuidelijk Afrika (Botswana, Zimbabwe, Zuid-Afrika).
Soort gewas	Meerjarige, kruidachtige plant (polvormend, wortelstok).
Vermeerderingswijze	Door zaad of door scheuring van de wortelstokken/pollen.
Klimaatzone	Matig winterhard (USDA-zones 8 tot 10); heeft winterbescherming nodig.
Insecten	Trekt nachtvlinders (motten) en bijen aan.